

Duvelheurntjes op brandewien

Een Feuilleton, deel 1

Verhalenbankjesroute: Het Oosten

A -j vanuut Sindern aover de Kapelweg op Zillevold angaot kom i-j in een stikken dreie van de weg links an een kapelleken veurbi-j dat daor al sinds 1662 steet. 't Wier d'r neer 'ezet deur de heren van Sindern as slotkapelle. En dat deien ze niet zomaor. Want, hoe vrömd 't ook mag klinken, uutendelijk hef d'n duuvel zelf d'r veur 'ezörgd dat 't d'r steet. Dat was namelijk zo:

Op een naren, waterkolden aovend in 't naojaor van 1660 liep Jannes van Nibbelink, een boer uut de Binnenheurne onder Varsseveld, op 't kasteel van Sindern an. 't Was in den oelenvloch en eigenlijk had'e 't er niet zo op um d'r now nog uut te gaone. Maor de baron, De Voss van Sindern, had 'm laoten roepen en dan zat d'r niks anders op dan gaon wao'j niet wollen gaon.

Hie stok zich de hande diepe in tesse en liep een trad an, want hie wol d'r veur 't duustern wean. Toch had 'e d'r manges knap wat met te stellen um vedan te kommen want de karrespoors in de weg tonnen lieke vol water en de knipgaete waarn breder en dieper as at 'e 't den helen langen zommer met emaaft had. De leste dage was 't boezurig weer 'ewest en had 't mäöteg 'eraegent. Maor now, veur 't genblik, was 't haost windstille en hups motterig 'eworden. At d'r inens een gieteling uut de stroeken naost 't pad opvlaog liepen Jannes de groezels aover de rugge. Ofschoon 't nog vrôg in 't naojaor was, hieng d'r al een naren lôch van rot holt en natten eerde tussen de busse. Hie vroeg zich af wat de baron eigenlijk van 'm wol. En dan d'r bi-j, had dat dan niet tut margen können wachten? Al die muujte! Now mos'e eerst nog bi-j zien zwaoger en schoonzuster an um te zeggen dat 'e wol kommen slaopen, want zo late in 't duustern dat ende nog weer trugge lopen naor huus wol 'e ôk liever niet. Nea, een betjen eigenaardig was 't wel van de baron.

Veurige wekke was Graads van de Venneman, zienen naosten naober, ôk al op 't kasteel 'eneugd. Jannes had 'm tegen tweeduustern langes zien kommen. Hie had 'm d'r nog op an'esproken.

"Wat knip ow", had 'e tegen Graads 'ezegd, "um d'r zo late nog op uut te gaone. I-j liekt jô wel niet wies!" En toen had Graads 't um dan ôk verteld. Dat d'n ni-jen tuinman van de baron bi-j um 'ekommen was um 'm an te zeggen dat 'e, zo kort nao tweeduustern, nog denzelfden dag an zol kommen. En dat 'e gin flauw idee had waor 't um ging. Ze hadden 't d'r met eur beiden maor op 'ehollen dat de baron met de jaoren een betjen eigenaardig wier. "Vrömd", dacht Jannes, "ik hebbe Graads de leste dage nog niet weer 'eziene, anders ha'k 'm nog is vraogen können hoe of te boe".

Zo prakkezeernd had'e niet in de gaten dat 'r um in de wieten nog ene naoliep. Slagmaols at Jannes een trad vlotter liep, dei hie ôk een trad an. En anders-umme, at Jannes muuizaam um een diep knipgat hen mos zien te kommen, hiel zienen volger ôk in.

't Was den langen drel van een tuinman. 't Lek of 'e op huus op an wol, want hie droeg de zeise in een zak aover de schôlder. Net as een hoop andern wiet op 't kasteel of in de brandewienstokkeri-je arbeiden, wonen 'e in een klein hólten huusken kort an de mure van 't kasteel. Row en arm volk was 't wat daor wonen. D'r kwam vólle ziekte veur, ze zoppen as kettters en um de haverklap heurn i-j dat d'r weer wat waarn 'ewest wiet mekare de kop in'eslagen hadden met een dôrsvleagel. De meesten kwammen uut de buurte van Köln en waarn met de brandewientodden uut de Pruus met 'ekommen. Een paar van die luu wonen d'r al een helen jaor of wat, maor de meesten kwammen maor veur kort, zolange at d'r op 't kasteel

wat veur eur te doene was. Want, dat mos i-j ze naogeven, arbeiden dat konnen ze! Dörsen, land ummaken, kluun graven, alles wat an kwam. An zienen praot te heuren, kwam den ni-jen tuinman ôk guntert vandan.

Had 'e effen achter-umme 'ekikken, dan was 'm umsgeliek verdacht 'ekommen, maor hie smôksen maor wieter aover 't zumpige pad, in gedachten al bi-j den warmen heerd op 't kasteel. Bi-j 't kruuksken brandewien en de schinke die de baron wel op taofel zol zetten, dat dei 'e altied at 'e wat te bepraoten had. "Met de mage zwaor en kop lech löt 't zich makkelijker praoten", zei 'e dan. Jannes liep zich te bedenken dat 'e d'r jô bekant schik in begon te kriegen um bi-j de baron an te gaon. Een kruuksken brandewien en een mooien schinke, dat gaf 't uutendelijk niet elken dag!

Maor opens was 't allemaol anders. An de linkerkante van de weg lek 't effen of d'r een felle zomerzonne schen. Toe was 't weer weg, maor de môt trok op. In de wieten heurn Jannes een gruwelijk geraos. Zowat had'e nog nooit 'eheurd. Hie mos zich de hande veur de oornde slaon en 't liefste had'e ze meteen ôk veur de ogen 'eslagen, want wat'e now zag joeg 'm de schrik in de heure. Aover Heebink, tegen d'n oostelijken horizont, waor 't duuster zich al breder begon te maken, raozen een vuurig peerd op Sindern an! De peute van 't beest lekken wel rade, zo egaal was zienen galop. Mäöne, oornde, ogen, Jannes kon ze niet onderscheiden, maor wat 'e wel zag, was dat 't lek of 't beest een bastend lange nekke had en dat d'r vonken en damp uut zienen kop kwammen. Kieken mos 'e! Straf kieken! Hie kon zich de ogen gewoon niet meer los trekken van dat ongeleufelijke beest, ofschoon 'e zich zowat bedei van angst. Of 'e wol of niet, hie mós kieken.

Toe, inens, was 't aover. 't Ging zoat 't 'ekommen was. Jannes vreef zich deur de ogen en hie merken dat d'r um een zwaoren huuver aover de pôkkel liep. Hie ston te trillen op de bene en was ongemerkt bi-jnao tut an de kniene in een knipgat 'eschotten. In de wieten zag 'e inens 't lange postuur van d'n tuinman lopen, maor, ofschoon 'e duudelijk ziene kante opkwam, lek 't asof 'e kwelleke naodern. Jannes wreef zich deur de ogen. Hie zag de lange bene beweagen, hie zag 't stramme baovenlief staotig hen en weerumme gaon en hie zag dat de zeise aover zien schôlder op en neer ging. Hie liep. Zeker, hie liep. Maor waorumme kwam'e dan niet dichterbij.

En toe heurn'e... muziek? Muziek, jao, nuum 't maor muziek. Maor 't was van een soort dat'e nog nooit 'eheurd had. Mooi, maor, wat was 't? Hoe ..? Hie wier now richtig bange. 't Liefste had 'e de hande weer veur de oornde 'eslagen, maor 't ging niet. Hie mós luustern. 't Geluud kwam uut 't venne naost um. Hie had nog nooit zowat 'eheurd. Nog nooit. Opens grep 'm een hand zwaor in de nekke. Verzetten of verruurn was d'r niet meer bi-j. Wol'e ôk niet ens. Ziene bene vuulen as de zwaore eikenstobben diet vaste in 't venne 'ezaogen bunt. Maor in de kop wier 't 'm lechter en lechter. En toe was d'r alleen nog maor die muziek ... die muziek ... die muziek ... Mooie warme stemmen heurn'e. Elfen, feeën, een engelenkoor misschien. 't Lek wel of ze úm toezongen. Maor, waor was 'e eigenlijk?

Bert Scheuter,

Duvelheurntjes op brandewien, met illustraties van Dorjan Duitshof, Eigen beheer, 2000